

Név:

NEPTUN kód:

1.) 1H-is árammentes induktivitásra 100V egyenfeszültséget kapcsolunk. 1s múlva:

A: $di/dt = 10\text{mA/s}$ B: $di/dt = 1\text{kA/s}$ C: 100A   D: $I = 1\text{A}$

2.) Egy felüláteresztő R-C szűrőre 10V egyenfeszültséget kapcsolunk, állandósult állapotban a kimenőfeszültségére igaz, hogy:

A: $du/dt = 10\text{V}/\mu\text{s}$ B: $U = 10\text{V}$ C: $du/dt = 10\text{V/s}$ D: $U = 0\text{V}$

3.) Egy ideális, műveleti erősítés hiszterézis nélküli komparátor invertáló bemenetére +5V, a nem invertáló bemenetére +5.22V feszültség kapcsolódik. A kimenet feszültsége:

A: $\sim -U_T$ B: 5V   C: $\sim +U_T$ D: 5,22V

4.) Egy távvezetékre $L=10\mu\text{H/m}$, $C=1\text{nF/m}$ a távvezeték hullámimpedanciája:

A: $R=100\Omega$ B: $R=10\text{k}\Omega$ C: $U=10\text{V}$ D: $R=0,1\Omega$

5.) Soros R-L áramkörre U_T egyenfeszültséget kapcsolunk. Az árama:

A: lineárisan nő   B: U_T/R -re ugrik   C: logaritmikusan nő   D: exponenciálisan nő

6.) Az 1000 μF -os kondenzátor impedanciája 1kHz-en:

A: $\pi/2 \text{ ohm}$ B: $100\pi \text{ ohm}$ C: $2\pi \text{ ohm}$ D: $1/(2\pi) \text{ ohm}$

7.) A jelterjedés sebessége egy műanyag-szigetelésű csavart érpáron:

A: 330m/us   B: 200m/us   C: 300km/h   D: $9,81\text{m/s}^2$

8.) Egy NPN tranzisztor bázisárama 1mA. Emitterárama $U_{CE} = 4\text{V}$ esetén lehet:

A: +0,7V   B: 1mA   C: 2mA   D: 120mA

9.) Háromfázisú hálózatban a fázis feszültség effektív értéke 231V. A vonali feszültség csúcsértéke:

A: 400V   B: 326V   C: 380V   D: 566V

10.) Egy 3F1U3Ü egyenirányító kimeneti teljesítménye 10kW. Bemeneti hatásos teljesítménye lehet:

A: 11kW   B: 9kW   C: 14,1kVAr   D: 7,07kWh

Kiértékelés: kettőnél több hibánál nem folytathatja a vizsgát.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A				X						X
B							X			
C	X		X							
D		X			X	X		X	X	

Megoldások

1.) Az ismert alapképlet: $u = L \cdot \frac{di}{dt} \rightarrow \frac{di}{dt} = \frac{u}{L} = \frac{100V}{1H} = 100 \frac{A}{s}$

Ilyen megoldás nincs, tehát most fordítsuk meg a képletet és írjuk fel integrális alakban:

$$i = \int_0^T \frac{u}{L} dt = \frac{u}{L} \cdot T = \frac{100V}{1 \frac{Vs}{A}} \cdot 1s = 100A$$

2.) Mivel felüláteresztő a szűrő, így az alacsonyfrekvenciás köztük a DC komponenst is kiszűri, így a 10V-os egyenfeszültségből semmit sem enged át, tehát a kimenet 0V.

3.) Mivel a neminvertáló bemenet magasabb potenciálon van, mint az invertáló, így a kimenet kívül a pozitív tápfeszültségre (+ U_T). Ha az invertáló bemenetén lenne nagyobb a potenciál, akkor a negatív tápra (- U_T) ülne ki a kimeneti feszültség.

4.) Az ismert alapképlet: $R = \sqrt{\frac{L}{C}} = \sqrt{\frac{10 \cdot 10^{-6}}{10^{-9}}} = \sqrt{10^4} = 100\Omega$

5.) Jelekes tudásból ránézésre belátható az exponenciális növekedés, de a képlet is meghatározható:

$$i(t) = \frac{U_T}{R} + \left(0 - \frac{U_T}{R}\right) \cdot e^{-\frac{Rt}{L}}$$

6.) Az ismert alapképlet: $|Z_C| = \left| \frac{1}{j\omega C} \right| = \frac{1}{\omega C} = \frac{1}{2 \cdot \pi \cdot 1000 \cdot 1000 \cdot 10^{-6}} = \frac{1}{2\pi} \Omega$

7.) A jelterjedési sebesség nem lehet nagyobb, mint a fénysebesség! A D válasz bullshit, az A válasz pedig átváltva $330 \cdot 10^6$ m/s, ami nagyobb mint a fénysebesség, tehát lehetetlen. A C válasz átváltva $300/3,6$ m/s ami nagyságrendileg 100 m/s ami nevetségesen kevés lenne. A B válasz átváltva $2 \cdot 10^8$ m/s, ami a fénysebesség $2/3$ -a, ami reális eredmény.

8.) Mivel $U_{CE}=4V$, így a tranzisztor normál-aktív működési tartományban van, tehát erősít. Az emitteráram a bázisáram β -szorososa, mely jellemző értéke általában ~ 100 -as nagyságrendben van. Így a B és C válasz kizárható, marad a D.

9.) A vonali feszültség a fázisfeszültség $\sqrt{3}$ -szorososa. Azonban ez még mindig effektív érték, így meg kell szoroznunk még $\sqrt{2}$ -vel, hogy megkapjuk a vonali feszültség csúcserőértékét.

$$U_{\text{vonali,csúcs}} = U_{\text{fázis,eff}} \cdot \sqrt{6} > U_{\text{fázis,eff}} \cdot 2$$

A fázisfeszültség duplája 462V, ennél pedig csak az 566V a nagyobb.

10.) A hatásos teljesítmény mértékegysége a W - (Meddőteljesítményé pedig a Var)

Ez alapján a C és D válaszok kizárhatóak.

Tudjuk továbbá, hogy az áramirányító kapcsolások nem teljesítményerősítők, így a kimeneti teljesítmény biztosan kisebb, mint a bemeneti teljesítmény. Ez alapján pedig csak az A válasz jó!